

Araştırma Makalesi

Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde Eğitim Alan Öğrencilerin Küreselleşmeyi Algılama Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Investigation of Globalization Perception Levels of Students Receiving Physical Education and Sports According to Various Variables

Keziban Yoka¹, Osman Yoka², Mehmet Behzat Turan³

¹Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ^{2,3}Erciyes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

MAKALE BİLGİSİ

Gönderi Tarihi: 26 Kasım 2020

Kabul Tarihi: 29 Aralık 2020

Online Yayın Tarihi: 31 Aralık 2020

Sorumlu Yazar: Keziban Yoka, yokakeziban@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-0585-0923>

Ö Z E T

Bu çalışma Beden Eğitimi ve Spor bölümünde eğitim alan öğrencilerin küreselleşmeyi algılama düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Nicel araştırma türünde olan bu çalışma için genel tarama yaklaşımlarından biri olan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu; 2018-2019 yılında bir devlet üniversitesinde eğitim gören bireyden 145 kadın, 255 erkek toplamda 400 gönüllü birey oluşturmuştur. Grup oluşumu, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun (kolay ulaşılabilir) örnekleme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri anket aracılığıyla toplanmıştır. Anketler araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle bireylere ulaştırılmıştır. Bireylerin demografik özelliklerini belirlemek için 'Kişisel Bilgi Formu'nun yanı sıra 'Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği' kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programıyla analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra; dağılımların normallik yapısı çarpıklık ve basıklık testleri aracılığıyla incelenmiştir. Normal dağılım analiz sonuçlarına göre verilerin parametrik testlerle karşılaştırılması kararı alınmıştır. Daha sonra elde edilen veriler t-testi, One Way Anova ilişki karşılaştırmalarında ise Pearson Korelasyon analizlerine tabi tutulmuştur. Çalışmadan elde edilen bulgular ışığında küreselleşmeyi algılama düzeyi ile demografik değişkenlerden cinsiyet arasında farklılık olduğu belirlenmiştir. Küreselleşmeyi algılama düzeyi ile eğitim seviyesi arasında farklılık tespit edilmiştir. Bu farkın yüksek lisans eğitimi alanların lehine olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların takip ettiği program ve gündem değişkenine göre farklılık tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Küreselleşme, Spor, Algılama

ABSTRACT

The aim of this study was to examine the perception of globalization of physical education and sports students according to various variables. The relational survey model was used which is one of the general screening approaches in quantitative research method. Subject group; In 2018-2019, a total of 400 volunteers individuals consisted of 145 female, 255 male from a public university. Group was formed by using convenient sampling method which is one of the non-random sampling methods. Research data was collected through a questionnaire. The questionnaires were applied by face to face interview method. In addition to the "Personal Information Form", "Globalization Perception Scale" was used to determine the demographic characteristics of individuals. The data obtained was analyzed with SPSS package program. In addition to descriptive statistics; The normality structure of the distributions was examined through skewness and kurtosis tests. It was decided to use parametric test as a result of encountering normal distribution structures. Later, t-test and Pearson Correlation analyzes were used for One Way Anova relationship comparisons. In the light of the findings obtained from the study, it was determined that there is a difference between the level of perception of globalization and gender among demographic variables. There is a difference between the level of perception of globalization and the level of education. It has been determined that this difference is in favor of those who receive graduate education. A difference was determined according to the program and agenda variable followed by the participants.

Keywords: Globalization, Sport, Perception

GİRİŞ

Dünyamız 21. yüzyıldan itibaren teknolojik gelişmelerin de etkisiyle çok hızlı değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir. Özellikle Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılmasıyla soğuk savaş dönemi ve çift kutuplu dünya düzeni sona ermiş; ekonomi, spor, siyaset, teknoloji, kültürel, toplumsal ve çevresel alanlarda köklü değişim sürecine girilmiştir. Bu değişimler hayatımıza beklenti ve sorunları da beraberinde getirmiştir. Bahsedilen bu değişim, dönüşüm ve bütünleşmenin genel anlamda küreselleşme sürecini oluşturduğunu ifade edebiliriz. Küreselleşme, uluslararası politika ve diplomasi alanında popüler terimlerin başında gelir. Aynı zamanda bilim camiası tarafından kabul edilebilen ortak tanımı bulunmayan, yeni parametreleri içinde barındıran bir kavramdır.

Küreselleşme hakkında sosyal bilimlerin çeşitli dallarında yapılan tanımlara bakıldığında; “Yerel olayların kilometrelerce uzakta gerçekleşen olaylarca şekillendirildiği, toplumsal ilişkiler bağının yoğunlaşmasını” küreselleşme olarak görülürken (Guibernau, 1997) zaman, mekân sıkışması sonucunda dünyanın küçülmesini küreselleşme olarak nitelendirilir (Harvey, 1999). Bunun yanı sıra küreselleşme tek bir süreç değildir. Karmaşık süreçlerin bir araya geldiği bir olgudur (Giddens, 2000).

Küreselleşme ticari ve ekonomik ilişkilerde değişim ve dönüşüm başlatmışken, spor da bundan etkilenmiştir (Akkaya, 2008). Spor toplumun daima önemli bir parçası olmakla birlikte, günümüzde ekonominin de bir parçası olmuştur (Hone, 2006). Ulusal ve evrensel organizasyonların gelişmesi, uluslararası oyunların artması, batı spor formlarının dünya çapında kabul görmesi, olimpiyat oyunları, kadın ve erkek dünya kupaları gibi küresel oyunların yapıyor olması sporun da küreselleşmeden etkilendiğinin en önemli kanıtlarıdır (Maquire, 2006).

Küreselleşme sürecinin spora birçok etkisi vardır. Bunlar; spor endüstrisinin gelişimi, sporun siyasetle ilişkilendirilmesi, sporda sponsorluk artışı, uluslararası spor emek göçlerinin artışı, sosyo- ekonomik- kültürel yapıları farklılık gösteren ülkelerin spora farklı katılımları, spor ürünlerinin üretim ve tüketimi, sporun yarattığı uluslararası hareketle (spor izleyicileri turistler) farklı sektörlere kazanç sağlaması, sporun çokuluslu medya şirketlerinin kontrolü altına girmesi ve spor kültüründe yaşanan değişimler olarak ifade

edilebilir (Çakmak, 2007). Bu etkileşimler sayesinde çevremizdeki yaşanan olayları algılayabiliriz. Algılama bireyin dünyaya açılan penceresidir. Bu sayede insanlar iletişim kurar ve olayları değerlendirir ve ona göre davranışlarına yön verir. Güney (2000) algılama kavramını; duyu organları ile beyin arasındaki örgütlü faaliyetleri içeren aynı zamanda davranışı etkileyen bilişsel bir süreç olarak belirtmiştir. İlgili alan yazın incelendiğinde küreselleşme ile çeşitli çalışmalar gözlemlenmiştir. Bu çalışmalara; küreselleşme ve spor konulu (Atasoy ve Öztürk Kuter, 2005; Karahüseyinoğlu, 2007; Çakmak, 2007; Akkaya, 2008; Çeviz ve Özbek, 2014), küreselleşme ve spor endüstrisi konulu (Ekmekçi, Ekmekçi ve İrmiş, 2013; Batmaz, Yıldırım ve Karadağ, 2016); küreselleşme ve ekonomi konulu (Acar, 2002; Andreff, 2008; Tufan, 2017); küreselleşme ve kültür konulu (İçli, 2001; Erdem, 2018); küreselleşme ve etkili spor stratejisi konulu (Ghafouri, Mirzaei, Hums ve Honarvar, 2009), küreselleşme ve eğitim konulu (Durmuş, 2002; Arslanoğlu, 2002; Balay, 2004; Abalı, 2005; Özkan, 2006; Karakaya ve Tel, 2014; Goren ve Yemini, 2017; Forsberg, 2019) araştırmalar örnek olarak verilebilir. Fakat konu ile ilgili araştırmaların (Çimen, 2009; Pekiyi, 2011) kısıtlı olduğu gözlemlenmiştir. Bu bilgiler doğrultusunda bu çalışmanın amacı; Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde eğitim alan öğrencilerin küreselleşmeyi algılama düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma nicel araştırma türüne göre tasarlanmış olup, genel tarama yöntemlerinden biri olan karşılaştırma türünde ilişkisel tarama modeli problem çözümü için kullanılmıştır (Karasar, 2016).

Araştırma Grubu

Bu araştırmanın örneklem grubunu Kayseri, Niğde, Konya, Bingöl'de yaşayan ve Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nde eğitim görmekte olan 145 kadın, 255 erkek olmak üzere toplam 400 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Örneklem seçiminde seçkisiz olmayan örneklem seçim yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme tekniğinden

yararlanılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak anket yönteminden yararlanılmıştır. İki bölümden oluşan anketin ilk bölümünde “Kişisel Bilgi Formu”, ikinci bölümünde “Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği” kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda, yaş, cinsiyet, eğitim durumu, bölüm, gündem, takip edilen programları tespit etmeye yönelik ifadeler bulunmaktadır.

Verilerin Toplanması

Anketler katılımcılara araştırmacılar tarafından yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak uygulanmıştır. Toplam 487 katılımcıya ulaşılmış ancak bunlardan 400’ü araştırmada kullanıma uygun görülmüştür.

Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği

Pekiyi (2011) tarafından geliştirilmiştir. Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği, 5 alt boyuta (devlet ve toplum, değişim, eğitimsel devinim, eğitim yönetimi, dijital çağ) ait toplam 50 maddeden oluşan bir veri toplama aracıdır. Ölçekteki ifadelerin değerlendirilmesinde 5 puanlı Likert tipi ölçekten yararlanılmıştır (1 = Hiç katılmıyorum, 2 = Kısmen katılmıyorum, 3 =Kararsızım, 4 = Kısmen katılıyorum 5 = Tamamen katılıyorum). Küreselleşmeyi Algılama Ölçeği, güvenirlik katsayısı 0,957 olarak tespit edilmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler SPSS paket programıyla analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra; dağılımların normallik yapısı çarpıklık ve basıklık testleri aracılığıyla incelenmiştir. Normal dağılım yapılarıyla karşılaştırılması sonucu parametrik test kararı alınmıştır. Daha sonra t-testi, One Way Anova ve ilişki karşılaştırılmalarında ise Pearson Korelasyon analizlerine tabi tutulmuştur.

BULGULAR**Tablo 1.** Tanımlayıcı istatistik-frekans ve yüzde değerleri

		F	%
Cinsiyet	Kadın	145	36,3
	Erkek	255	63,8
Eğitim Durumu	Lisans	366	91,5
	Yüksek Lisans	34	8,5
Bölüm	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	70	17,5
	Antrenörlük Eğitimi	229	57,3
	Spor Yöneticiliği	101	25,3
Gündem	Tv/radyo	37	9,3
	İnternet	170	42,5
	Sosyal medya	163	40,8
	Gazete/dergi	30	7,5
Program	Ekonomi	59	14,8
	Magazin	58	14,5
	Spor	247	61,8
	Siyaset	36	9,0
Toplam		400	%100

Tablo 1 incelendiğinde, katılımcıların %36,3'ünün kadın, %63,8'i erkek, 91,5 lisans, %8.5'inin yüksek lisans düzeyinde eğitim seviyesine sahip bireylerden oluşmaktadır. Katılımcıların %17,5'i Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, %57,3'ü Antrenörlük Eğitimi, %25,3'ü Spor Yöneticiliği bölümlerinde eğitim alan bireylerdir. Katılımcıların gündemi %9,3 TV-radyo, %42,5 internet, %40,8 sosyal medya, %7.5 oranında gazete /dergiden takip ettiği belirlenmiştir. Katılımcıların takip etmiş oldukları programların %14,8 ekonomi, %14,5 magazin, %61.8 spor, %9 siyaset olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Tanımlayıcı istatistikler – ortalama ve yaygınlık ölçüleri

	$\bar{x}$	S	Min.	Max.	N
Yaş	20,71	2,626	17,00	46,00	400

Tablo 2 incelendiğinde, katılımcıların yaş ortalaması ($\bar{x}$), 20,71, standart sapması (S), 2,626, en küçük yaş değeri 17, en büyük yaş değeri ise 46 olarak saptanmıştır.

Tablo 3. Cinsiyet değişkenine göre küreselleşmeyi algılamaya ilişkin farklar

	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S	Sd	T	P																																																								
Devlet ve Toplum	Kadın	145	37,26	8,35	398	-3,081	,002																																																								
	Erkek	255	39,83	7,86				Değişim	Kadın	145	30,06	6,24	398	-2,898	,004	Erkek	255	31,96	6,32	Eğitimsel Devinim	Kadın	145	24,02	5,15	398	-2,159	,031	Erkek	255	25,13	4,81	Eğitim Yönetimi	Kadın	145	19,17	4,52	398	-3,629	,000	Erkek	255	20,85	4,43	Dijital Çağ	Kadın	145	56,33	11,29	398	,144	,886	Erkek	255	56,16	11,42	Toplam	Kadın	145	169,98	32,38	398	-2,217	,027
Değişim	Kadın	145	30,06	6,24	398	-2,898	,004																																																								
	Erkek	255	31,96	6,32				Eğitimsel Devinim	Kadın	145	24,02	5,15	398	-2,159	,031	Erkek	255	25,13	4,81	Eğitim Yönetimi	Kadın	145	19,17	4,52	398	-3,629	,000	Erkek	255	20,85	4,43	Dijital Çağ	Kadın	145	56,33	11,29	398	,144	,886	Erkek	255	56,16	11,42	Toplam	Kadın	145	169,98	32,38	398	-2,217	,027	Erkek	255	177,30	31,36								
Eğitimsel Devinim	Kadın	145	24,02	5,15	398	-2,159	,031																																																								
	Erkek	255	25,13	4,81				Eğitim Yönetimi	Kadın	145	19,17	4,52	398	-3,629	,000	Erkek	255	20,85	4,43	Dijital Çağ	Kadın	145	56,33	11,29	398	,144	,886	Erkek	255	56,16	11,42	Toplam	Kadın	145	169,98	32,38	398	-2,217	,027	Erkek	255	177,30	31,36																				
Eğitim Yönetimi	Kadın	145	19,17	4,52	398	-3,629	,000																																																								
	Erkek	255	20,85	4,43				Dijital Çağ	Kadın	145	56,33	11,29	398	,144	,886	Erkek	255	56,16	11,42	Toplam	Kadın	145	169,98	32,38	398	-2,217	,027	Erkek	255	177,30	31,36																																
Dijital Çağ	Kadın	145	56,33	11,29	398	,144	,886																																																								
	Erkek	255	56,16	11,42				Toplam	Kadın	145	169,98	32,38	398	-2,217	,027	Erkek	255	177,30	31,36																																												
Toplam	Kadın	145	169,98	32,38	398	-2,217	,027																																																								
	Erkek	255	177,30	31,36																																																											

Tablo 3 incelendiğinde, cinsiyete göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin devlet ve toplum, değişim, eğitim yönetimin alt boyutlarında anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Aritmetik ortalamalar dikkate alındığında devlet ve toplum, değişim ve eğitim yönetimi alt boyutlarında tespit edilen bu farkın erkeklerin lehine olduğu gözlemlenmiştir. Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 4. Eğitim durumu değişkenine göre küreselleşmeyi algılamaya ilişkin farklar

Ölçek Alt boyut	Eğitim Durumu	N	$\bar{x}$	S	Sd	T	P																																																								
Devlet ve Toplum	Lisans	366	38,69	8,14	398	-1,730	,084																																																								
	Yüksek lisans	34	41,20	7,62				Değişim	Lisans	366	31,05	6,30	398	-2,289	,023	Yüksek lisans	34	33,64	6,47	Eğitimsel Devrim	Lisans	366	24,61	4,96	398	-1,629	,104	Yüksek lisans	34	26,05	4,85	Eğitim yönetimi	Lisans	366	20,05	4,49	398	-2,855	,005	Yüksek lisans	34	22,35	4,49	Dijital Çağ	Lisans	366	55,87	11,31	398	-2,019	,044	Yüksek lisans	34	59,97	11,34	Toplam	Lisans	366	173,52	31,63	398	-2,339	,020
Değişim	Lisans	366	31,05	6,30	398	-2,289	,023																																																								
	Yüksek lisans	34	33,64	6,47				Eğitimsel Devrim	Lisans	366	24,61	4,96	398	-1,629	,104	Yüksek lisans	34	26,05	4,85	Eğitim yönetimi	Lisans	366	20,05	4,49	398	-2,855	,005	Yüksek lisans	34	22,35	4,49	Dijital Çağ	Lisans	366	55,87	11,31	398	-2,019	,044	Yüksek lisans	34	59,97	11,34	Toplam	Lisans	366	173,52	31,63	398	-2,339	,020	Yüksek lisans	34	186,82	32,57								
Eğitimsel Devrim	Lisans	366	24,61	4,96	398	-1,629	,104																																																								
	Yüksek lisans	34	26,05	4,85				Eğitim yönetimi	Lisans	366	20,05	4,49	398	-2,855	,005	Yüksek lisans	34	22,35	4,49	Dijital Çağ	Lisans	366	55,87	11,31	398	-2,019	,044	Yüksek lisans	34	59,97	11,34	Toplam	Lisans	366	173,52	31,63	398	-2,339	,020	Yüksek lisans	34	186,82	32,57																				
Eğitim yönetimi	Lisans	366	20,05	4,49	398	-2,855	,005																																																								
	Yüksek lisans	34	22,35	4,49				Dijital Çağ	Lisans	366	55,87	11,31	398	-2,019	,044	Yüksek lisans	34	59,97	11,34	Toplam	Lisans	366	173,52	31,63	398	-2,339	,020	Yüksek lisans	34	186,82	32,57																																
Dijital Çağ	Lisans	366	55,87	11,31	398	-2,019	,044																																																								
	Yüksek lisans	34	59,97	11,34				Toplam	Lisans	366	173,52	31,63	398	-2,339	,020	Yüksek lisans	34	186,82	32,57																																												
Toplam	Lisans	366	173,52	31,63	398	-2,339	,020																																																								
	Yüksek lisans	34	186,82	32,57																																																											

Tablo 4 incelendiğinde, eğitim durumu değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitim yönetimi alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Aritmetik ortalamalar dikkate alındığında bu farkın yüksek lisans eğitimi alanların lehine olduğu görülmüştür. Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Tablo 5. Bölüm değişkenine göre küreselleşmeyi algılamaya ilişkin farklar

ÖlçekAlt Boyut	Bölüm	N	$\bar{x}$	S	F	P
Devletve Toplum	Öğretmenlik	70	39,48	8,44	,857	,425
	Antrenörlük	229	38,44	8,45		
	S.Yöneticiliği	101	39,54	7,07		
Değişim	Öğretmenlik	70	31,20	6,41	,014	,986
	Antrenörlük	229	31,25	6,54		
	S.Yöneticiliği	101	31,35	5,93		
Eğitimsel Devinin	Öğretmenlik	70	24,60	5,36	,074	,929
	Antrenörlük	229	24,81	5,01		
	S.Yöneticiliği	101	24,64	4,60		
Eğitim Yönetimi	Öğretmenlik	70	19,91	4,59	,379	,685
	Antrenörlük	229	20,22	4,77		
	S.Yöneticiliği	101	20,52	3,91		
Dijital Çağ	Öğretmenlik	70	57,15	11,65	,537	,585
	Antrenörlük	229	56,31	11,30		
	S.Yöneticiliği	101	55,35	11,33		
Toplam		400	174,65	31,89	,026	,975

Tablo 5 incelendiğinde bölüm değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 6. Gündem değişkenine göre küreselleşmeyi algılamaya ilişkin farklar

Ölçek alt Boyut	Gündem	N	$\bar{x}$	S	Sd	F	P	Anlamlı Fark
Devlet ve Toplum	1.Tv/radyo	37	40,97	8,39	399	2,309	,076	1*-3
	2.İnternet	170	39,42	8,48				
	3.Sosyalmedya	163	37,73	7,62				
	4.Gazete/dergi	30	39,80	7,82				
Değişim	1.Tv/radyo	37	33,13	6,24	399	3,786	,011	1*-3 4*-3
	2.İnternet	170	31,47	6,56				
	3.Sosyalmedya	163	30,23	6,09				
	4.Gazete/dergi	30	33,43	5,78				
Eğitimsel Devinim	1.Tv/radyo	37	26,51	5,05	399	4,386	,005	1*-3 4*-3 2*-3
	2.İnternet	170	25,02	4,98				
	3.Sosyalmedya	163	23,80	4,71				
	4.Gazete/dergi	30	25,93	5,23				
Eğitim Yönetimi	1.Tv/radyo	37	20,27	4,22	399	2,619	,051	4*-3
	2.İnternet	170	20,48	4,68				
	3.Sosyalmedya	163	19,66	4,41				
	4.Gazete/dergi	30	22,03	4,31				
Dijital Çağ	1.Tv/radyo	37	58,91	12,48	399	2,203	,087	4*-3
	2.İnternet	170	56,18	11,53				
	3.Sosyalmedya	163	55,02	10,76				
	4.Gazete/dergi	30	59,60	11,41				
Toplam	1.Tv/radyo	37	182,91	33,81		3,187	,024	1*-3 3*-4
	2.İnternet	170	175,94	32,89				
	3.Sosyalmedya	163	169,67	29,85				
	4.Gazete/dergi	30	184,16	31,00				

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların gündem değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitimsel devinim alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark görülmemiştir ($p>0,05$). Bu çözümleme sonucunda gruplar arasında beliren anlamlı farkın kaynağını belirlemek amacıyla, post-hoc test istatistikleri uygulanmıştır (Tukey HSD). Anlamlı farkın lehine olduğu gruplar (*) ile gösterilmiştir.

Tablo 7. Program değişkenine göre küreselleşmeyi algılamaya ilişkin farklar

Ölçek alt Boyut	Program	N	$\bar{x}$	S	Sd	F	P	Anlamlı Fark
Devlet ve Toplum	1.Ekonomi	59	39,05	8,15				
	2.Magazin	58	36,75	8,75	399	1,799	,147	3*-2
	3.Spor	247	39,17	7,63				4*-3
	4.Siyaset	36	40,27	9,88				
Değişim	1.Ekonomi	59	32,08	5,78	3			3*-2
	2.Magazin	58	29,46	6,25	396	2,587	,053	4*-2
	3.Spor	247	31,28	6,16	399			1*-2
	4.Siyaset	36	32,77	8,11				
Eğitimsel Devininim	1.Ekonomi	59	24,33	5,11				3*-2
	2.Magazin	58	23,43	4,63	399	2,420	,066	
	3.Spor	247	24,95	4,87				4*-2
	4.Siyaset	36	26,00	5,56				
Eğitim Yönetimi	1.Ekonomi	59	19,86	4,65				3*-2
	2.Magazin	58	18,27	4,30	399	5,047	,002	4*-2
	3.Spor	247	20,70	4,40				
	4.Siyaset	36	20,94	4,82				
Dijital Çağ	1.Ekonomi	59	54,79	12,55				
	2.Magazin	58	54,82	11,78	399	,968	,408	
	3.Spor	247	56,65	10,93				
	4.Siyaset	36	57,86	11,55				
Toplam	1.Ekonomi	59	173,33	32,47				
	2.Magazin	58	165,68	31,87				3*-2
	3.Spor	247	176,10	30,67	399	2,267	,080	4*-2
	4.Siyaset	36	181,25	37,23				

Tablo 7 incelendiğinde, katılımcıların takip etmiş oldukları program değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitim yönetimi alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Diğer hiçbir alt boyutta fark görülmemiştir ($p>0,05$). Bu çözümleme sonucunda gruplar arasında beliren anlamlı farkın kaynağını belirlemek amacıyla, post-hoc test istatistikleri uygulanmıştır (Tukey HSD). Anlamlı farkın lehine olduğu gruplar (*) ile gösterilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların yaş değişkenine göre küreselleşmeyi algılama karşılaştırması

Ölçek alt boyut	N	R	P
Devlet ve toplum	400	,123*	,014
Değişim	400	,150**	,003
Eğitimsel Devinim	400	,737**	,000
Eğitim Yönetimi	400	,613**	,000
Dijital Çağ	400	,797**	,000

Tablo 8 incelendiğinde, Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin devlet ve toplum alt boyutu ile yaş değişkeni ($r=0,123$) alt boyutu arasında düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Yaş değişkeni ile değişim ($r=,150$), eğitimsel devinim ($r=,737$), eğitim yönetimi ($r=,613$), dijital çağ ($r=797$) arasında orta düzeyde anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur.

TARTIŞMA

Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde eğitim alan öğrencilerin küreselleşmeyi algılama düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesinin amaçlandığı çalışmaya 145 kadın, 255 erkek birey olmak üzere toplamda 400 gönüllü birey dahil edilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması ($\bar{x}$), 20,71 olarak saptanmıştır.

Araştırma için toplanan veriler ile cinsiyet, yaş, eğitim durumu, gündemi nasıl takip ettikleri, takip etmiş oldukları program değişkenleri dikkate alınarak incelenmiştir. Elde edilen bilgiler literatür kaynaklarıyla karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Araştırma bulgularında katılımcıların cinsiyet değişkenine ait küreselleşmeyi algılama ölçeğine ilişkin farklar incelendiğinde devlet ve toplum, değişim, eğitim yönetimin alt boyutlarında erkekler lehine anlamlı fark görülürken, diğer boyutlarda herhangi bir farklılaşma olmadığı belirlenmiştir (Tablo 3). Küreselleşmenin cinsiyet üzerine etkisini inceleyen benzer çalışmada Pekiyi (2011) cinsiyet değişkenine göre küreselleşme ve eğitimsel devinim alt boyutunda kadınların lehine anlamlı fark tespit etmiştir. Aynı zamanda kadın yöneticilerin küreselleşmeyi algılama boyutunun daha yüksek seviyede olduğu vurgulanmıştır. Bu bilgilerin aksine Usta, Demirtaş ve Demir (2013) yurtdışına gitmiş eğitimcilerin küreselleşmeye ilişkin görüşlerini inceledikleri çalışmalarında cinsiyet

açısından bir fark olmadığını vurgulamışlardır. Abalı (2005)'nin bulguları, belirgin bir şekilde mevcut araştırmada elde edilen sonuçlardan farklılaşmaktadır. Kartal (2020) çalışmasında e-spor'un cinsiyet, yaş, boy, kilo gibi katılımcıların fiziki ve demografik özelliklerini ortadan kaldırarak küresel boyutta katılımı maksimize ettiğini tespit etmiştir. Bu farklı sonuçların elde edilmesi örneklemelerin yapı ve özelliklerinin farklı olmasından kaynaklanabilir.

Araştırma bulgularında eğitim durumu değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitim yönetimi alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Aritmetik ortalamalar dikkate alındığında bu farkın yüksek lisans eğitimi alanların lehine olduğu görülmüştür. Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark tespit edilmemiştir (Tablo 4). Bununla birlikte eğitim seviyesi arttıkça küreselleşmeyi algılama düzeyinin arttığını gözlemlenmiştir. Dan (2012) eğitim seviyesinin küresel bir güç olduğunu, bu yüzden çok önemli olduğunu belirtmiştir. Çimen'nin (2009) çalışmasında da benzer sonuçlar elde edilmiş, küreselleşmeyi algılamayı kısmen de olsa eğitimin etkilediğini vurgulanmıştır. Usta, Demirtaş ve Demir (2013) yurtdışına gitmiş eğitimcilerin küreselleşmeye ilişkin görüşlerini inceledikleri çalışmalarında eğitim seviyesi açısından anlamlı bir fark tespit edememişlerdir.

Araştırma bulguları değerlendirildiğinde katılımcıların eğitim aldıkları bölüm değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarında anlamlı fark saptanmamıştır (Tablo 5).

Gündem değişkenine göre one way anova test sonuçları incelendiğinde Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitimsel devinim alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0,05$). Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark görülmemiştir (Tablo 6).

Katılımcıların gündem değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitimsel devinim alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir. Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark görülmemiştir. Sonuçlar gündem değişkenine göre değerlendirildiğinde insanların gündemi en fazla televizyon ve radyo'dan takip ettikleri tespit edilmiştir.

Katılımcıların takip etmiş oldukları program değişkenine göre Küreselleşmeyi Algılama

Ölçeğinin alt boyutlarından sadece eğitim yönetimi alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmiştir. Diğer hiçbir alt boyutta anlamlı fark görülmemiştir (Tablo 7).

Korelasyon analizi neticesinde, Küreselleşmeyi Algılama Ölçeğinin devlet ve toplum alt boyutu ile yaş değişkeni ($r=,123$) alt boyutu arasında düşük düzeyde anlamlı ilişki görülmektedir. Bu sonuçlara göre katılımcıların yaşları arttıkça küreselleşmeyi algılama düzeyleri de artmaktadır. Bununla birlikte yaş değişkeni ile değişim ($r=,150$), eğitimsel devinim ($r=,737$), eğitim yönetimi ($r=,613$), dijital çağ ($r=,797$) arasında orta düzeyde anlamlı ilişki bulunmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak; liberal düşünce eksenli gelişen/geliştirilen küreselleşme hareketi ya da olgusu farklı eğitim seviyesi, cinsiyet, çeşitli meslek grupları tarafından farklı değerlendirilmektedir. Çalışmadan elde edilen bulgular ışığında küreselleşmeyi algılama düzeyi ile demografik değişkenlerden cinsiyet arasında farklılık olduğu belirlenmiştir. Küreselleşmeyi algılama düzeyi ile eğitim seviyesi arasında farklılık tespit edilmiştir. Bu farkın yüksek lisans eğitimi alanların lehine olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların takip ettiği program ve gündem değişkenine göre farklılık tespit edilmiştir. Bölüm değişkenine göre fark tespit edilmemiştir.

Küreselleşme ile ilgili çoğunlukla literatür taraması olarak gerçekleştirilen çalışmaların aksine bu araştırmada; küresel bir olgu olan sporun, gelecekteki olması muhtemel temsilcileri Beden Eğitimi ve Spor öğrencilerinin küreselleşme ile ilgili görüşleri istatistiki verilere dayanarak belirlenmiştir. Bu sebeple araştırma sonuçlarının alan yazına katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

Bu çalışmanın örneklem grubunu üniversitede eğitim almakta olan öğrenciler oluşturmuştur. Aynı araştırma üniversite yöneticileri, öğretim görevlileri gibi örneklem gruplarına uygulanarak toplumun farklı eğitim gruplarında küreselleşme olgusuna yönelik algısının hangi düzeyde olduğu tespit edilebilir.

KAYNAKLAR

- Acar, M. (2002). Ekonomik, siyasal ve sosyo-kültürel boyutlarıyla küreselleşme: Tehdit mi, fırsat mı? *Liberal Düşünce*, Sayı: 25-26.
- Arslanoğlu, R.A. (2002). Küreselleşme ve üniversite. Uludağ Üniversitesi. *İİBF Dergisi*. 21 (1): 142.
- Ateş, D. (2006). Küreselleşme: Ne kadar tek boyutlu? *Doğuş Üniversitesi Dergisi*; 7. (1): 26.
- Andreff, W. (2008). Globalization of the sports economy. *Diritto ed. Economia Dello Sport*. Vol. IV, Fasc. 3. Rivistalvista dı, ISSN 1825-6678.
- Akkaya, C. (2008). Küreselleşme ve futboldaki dönüşüm. *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*. Sayı:1.4.
- Abalı, H. G. (2005). *Eğitim bilimleri lisansüstü öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının küreselleşme ve yükseköğretime etkileri konusundaki görüşlerinin belirlenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Ekonomisi ve Planlaması Programı, Ankara.
- Atasoy, B. ve Öztürk Kuter, F. (2005). Küreselleşme ve spor. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 18.1: 11-22.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 61-82.
- Batmaz, H. Ç., Yıldırım, F. ve Karadağ, M. (2016). Küresel rekabetin spor endüstrisine etkisi. *International Journal of Social Science* 42: 521-534.
- Çakmak İ. R. (2007). *Küreselleşmenin Spora Etkileri*, Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Çeyiz, S. ve Oğuz Ö. (2014). Küreselleşme ve spor etkileşimi. *International Journal of Science Culture and Sport*. 2.Special Issue 1: 487-495.
- Çimen, S. (2009). *Sakarya Üniversitesi öğrencileri'nin küreselleşme olgusuna bakış açıları*, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Çetin Nadir B. (2008). *Küreselleşme olgusu farklı boyutlarıyla toplumsal yansımaları küreselleşme karşıtı hareketler (Türkiye örneği)*. Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı. Elazığ.
- Dan, N. I. V. (2012). An analysis of training for specialist in physical education and sports between tradition and globalization. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46, 3672-3676.
- Durmuş, A. (2002). *Küreselleşmenin eğitime yansımaları*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ekmekçi, A. Y., Ekmekçi R. ve İrmiş A. (2013). Küreselleşme ve spor endüstrisi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences* 4.1: 91-117.

- Erođlu, Ö. & Mesut A. (2002). *Küreselleşme ekonomik krizler ve Türkiye*, Bilim Kitabevi Yayınları, Isparta.
- Erdem, N. (2018). *Küreselleşme ve kültürel değerlerimiz de değişim uygulamalı bir çalışma: Ankara ili Sincan-Çankaya ilçeleri karşılaştırması*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Ghafouri, F., Mirzaei, B., Hums, M A. ve Honarvar, A. (2009). Globalization on sport strategies effect. *Brazilian Journal of Biomotricity*, 3 (3): 261-270.
- Forsberg, S. (2019). Setting a global agenda of education: Cooperation and tension within the global education policy field. *Geoforum*, 100, 32-40.
- Goren, H. ve Yemini, M. (2017). Global citizenship education redefined—A systematic review of empirical studies on global citizenship education. *International Journal of Educational Research*, 82, 170-183.
- Güney, S. (2000). *Davranış Bilimleri*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Giddens, A. (2000). *Üçüncü Yol: Sosyal demokrasinin yeniden dirilişi*, (Çev, M. Özey) Paradigma Yay., İstanbul. s. 25.
- Guibernau, M. (1997). Milliyetçilikler: 20. yüzyılda ulusal devlet ve milliyetçilikler. (Çev. Neşe N. Domaniç). *İstanbul: Sarmal Yayınları*.
- Harvey, D. (1999). *Post modernliğin durumu*, Çev: S. Savran, Metis Yay., İstanbul. s. 31.
- Hone, P. (2006). Assessing the contribution of sport to the economy. Erisim: http://www.deakin.edu.au/buslaw/aef/publications/workingpapers/swp2005_02.pdf. Erişim tarihi: 10.08.2006
- İçli, G. (2001). Küreselleşme ve kültür. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi* 25.2: 163-172.
- İnal, R. (2008). Küreselleşme ve Spor. *İstanbul: Evrensel Basım Yayın: 25*.
- Karahüseyinoğlu, M. F. (2007). *Küreselleşme ve geleneksel Türk sporları*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler*, Nobel Akademik Yayıncılık, 31. Basım, Ankara.
- Kartal, M. (2020). *Küreselleşme bağlamında Türkiye de e-spor*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı.
- Karakaya, E.Y. & Tel M. (2014). Küreselleşme çağı ve yükseköğretimde spor bilimleri üzerine. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 9/11*.
- Maquire, J. (2006). Sport and Globalisation. Erisim: [http:// www. sportanddev.org/en/issues/globalisation.html](http://www.sportanddev.org/en/issues/globalisation.html). Erisim tarihi: 12.06.2006
- Ohmae, K. (1989). The global logic of strategic alliances. *Harvard business review*, 67(2), 143-154.
- Özkan, T. (2006). *İlköğretim öğretmenlerinin küresel eğitime yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Pekiyi, A. (2011). *Okul yöneticilerinin küreselleşmeyi algılamalarının incelenmesi*, Yüksek Lisan tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.
- Robertson, R. (1999). *Küreselleşme*. Ankara: Bilim Yay. s. 10, 27, 99-102.
- Tutar, H. (2000). *Küreselleşme sürecinde işletme yönetimi*. İstanbul: Hayat Yay. s.18-21.
- Tufan, S. (2017). *Türkiye 'de ekonomik, sosyal ve politik küreselleşme süreci ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin analizi*, Doktora Tezi, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Usta, E., M. Demirtaş Z. ve Demir M. Ş. (2013). Yurtdışına gitmiş eğitimcilerin küreselleşmeye ilişkin görüşleri. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi (YYU Journal of Education Faculty)*. Cilt: X, Sayı: I, 227-247.